

Zápisnica spísaná na zasadnutí Povodňovej komisie mesta Senica, konanom dňa 15. júna 2023 o 12:30 hod. v zasadačke na 3. poschodí Mestského úradu v Senici.

Prítomní:

Za Mestský úrad v Senici:

JUDr. Marek Došek, prednosta úradu

Bc. Branislav Bederka, technik CO, PO, BOZP

Mgr. Silvia Krčová, vedúca odd. organizačného a vnútornej správy

Ing. Ferdinand Bartal, vedúci odd. výstavby, životného prostredia a dopravy

Ing. Ivan Šteffek, zástupca vedúceho odd. výstavby, životného prostredia a dopravy

Mgr. Lucia Vajdová, tlačové odd.

Za Okresný úrad, odbor Pozemky a lesy :

Ing. Daniela Mikulíčková

Mgr. Eva Kolényová

Za Okresný úrad, odbor Životné prostredie:

Ing. Miroslava Gergelová

Poľnohospodárske družstvo Senica:

Schemmer Ján, vedúci rastlinnej výroby, hlavný agronóm

Volebný obvod 5:

Emil Šefčík, Pavol Pukančík

Prítomných privítal prednosta Mestského úradu v Senici, JUDr. Marek Došek, ktorý zároveň ospravedlnil neprítomnosť primátora mesta Ing. Mgr. Martina Džačovského a oboznámil s nahrávaním stretnutia za účelom spísania zápisnice z tohto stretnutia.

Dnešné zasadnutie Povodňovej komisie mesta Senica (ďalej len komisie) sa zvolalo z dôvodu opakujúcich sa záplav a vytápania rodinných domov v mestskej časti Kunov z poľa nad rodinnými domami.

23. mája 2023 bola v čase 17:30 hod. vyhlásená mimoriadna situácia, ktorá vznikla prívalovým dažďom, ktorého následkom bolo zatopenie rodinných domov, ktoré sa nachádzajú v mestskej časti Kunov. Voda a blato zatopilo domy a komunikácie z poľa Koncové diely a Záchrastie, ktoré obhospodaruje Poľnohospodárske družstvo Senica (ďalej len PD Senica). Dobrovoľní hasiči a zamestnanci MsÚ okamžite začali so záchrannými prácami. Odčerpávala sa voda z dvorov a rodinného domu súp.č. 102, čistila sa miesta komunikácia od nánosov blata a kamenia, ktoré bolo vyplavené zo spomínaných polí. Na druhý deň sa v čistiacich prácach pokračovalo so zamestnancami mesta a Sociálneho podniku mesta Senica, s.r.o.. Odvolanie mimoriadnej situácie bolo dňa 26. mája 2023 o 12 hodine.

5. júna 2023 prebehlo rokovanie primátora mesta a zástupcu PD Senica pána Morávka. Na rokovaní sa dohodlo, že na pozemku nad rodinnými domami, ktoré boli vytopené PD Senica bude úhor a vyseje sa tráva.

Dňa 9. júna 2023 prišli znova prívalové dažde. Prvý o 13:30 hod., kedy bolo nahlásené vytopenie rodinného domu súp.č. 102. Začalo sa s odčerpávaním vody z dvora tohto domu dobrovoľnými hasičmi a zamestnancom MsÚ. Tieto práce trvali cca do 15:30 hod. V čase 16:30 hod. ďalší, ešte silnejší prívalový dážď opätovne zaplavil dvor rodinného domu súp.č.102. Dobrovoľní hasiči a zamestnanci MsÚ znova začali s odčerpávaním vody a čistiacimi prácami. Práce boli ukončené okolo 20. hodiny.

Dohoda medzi mestom a PD Senica sa nedala z dôvodu poveternostných podmienok splniť (rozmáčaný terén). Primátor mesta zvolal Povodňovú komisiu mesta Senica, kde boli pozvaní okrem zamestnancom MsÚ aj odborní pracovníci z oblasti pôdohospodárstva a vody a zástupcovia volebného obvodu č. 5 – Kunov.

Na začiatok dostala slovo pani **Ing. Mikulíčková** z Okresného úradu, odbor Pozemky a Lesy. Oznámila prítomným, že Okresný úrad by mal byť len nápomocný pri riešení tejto problematiky. Podľa nej pán Shemmer by mal vysvetliť, prečo bola zvolená plodina, ktorá tam je momentálne vysadená. Čo sa týka rozhodnutia z roku 2009, ktoré je platné, tak toto zhodou okolností riešila ona. Na tomto rozhodnutí sú uvedené pozemky, parc. č. 919,920/1 a 921 OD ŠM Brestové, Horekončien, Záchrastie-Nádemenica, ale pri prívalovom daždi sa blato a voda valila z iných. Zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy č. 220/2004 Z. z. má v prvej časti, ktorá sa zaoberá kvalitou pôdy, je tam paragraf ochrana pôdy pred eróziou, či už veternou alebo vodnou. V roku 2009 sa robili opatrenia ako PD Senica, tak mesto Senica. Upravoval sa potok, kaskády z gabionov, rigoly. Tieto opatrenia boli účinné až do tohto roka.

JUDr. Došek: Vaša inštitúcia teda vie iniciovať konanie?

Ing. Mikulíčková: Áno ale bolo by potrebné spracovanie projektu. Toto stretnutie môže byť podnetom, aby sme oslovili Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany vody v Bratislave, urobí sa obhliadka miesta, bude prizvaný aj užívateľ. Tieto opatrenia budú realizovateľné v novom hospodárskom roku.

Slovo dostal p. **Shemmer Ján**, ktorý zastupuje PD Senica. PD Senica obhospodaruje cca 4000 ha pôdy. Na jar sme vysadili všade obilniny na všetkých erozívnych plochách. Tu je vysadená cukrová repa, ale pozemok nie je erozívny. V roku 2009 po záplavách sme museli vysiať 20 ha trávy na určitých pozemkoch, čo sme aj urobili. V súčasnosti máme vysiatych 28,7 ha trávy v okolí Kunova. Primátor mesta bol u nás na PD Senica hneď po prvom prívalovom daždi, dohodli sme sa, že vieme dať dozadu, ako je problémový svah úhor. A na jeseň vysiať trávu.

Na problémovom mieste máme vysiate v pásoch, po vrstevnici, nie je to po spádnici. Parcela je vlnitá z každej strany. Čo sa týka opatrení, my keď tam vysejeme trávku cca na 50-60 m na šírku, už by to malo zabrániť aby voda do budúca nestekala. Ale také množstvá vody, aké boli teraz po príválových dažďoch v tomto roku nevie zadržať ani husto siata obilnina.

My na PD Senica máme hovädzí dobytok a potrebujeme vysadiť krmovinu, potrebujeme širokoriadkové plodiny, ale sadíme ich tam, kde nám to zákon umožňuje. A to aj na tejto parcele, takže my sme neurobili žiadnu chybu v tomto roku. Vieme do budúca teda urobiť ten úhor ale zbytok už prejde budúci rok na pána Kubíka. Bolo by dobré stretnutie aj s ním.

Ing. Mikulíčková: Bolo by dobré, tieto závery preniesť ako povinnosť pre ďalšieho obhospodarovateľa, teda pána Kubíka.

JUDr. Došek: Tento rok bolo veľa vody, ako ste spomenuli. Sú nejaké výpočty, aby sme dopredu vedeli aké opatrenia sú potrebné v určitých lokalitách?

p. Shemmer: p. Mikulíčková hovorila, že na to je ten Výskumný ústav, ktorý by to mal vypočítať podľa svahovitosti, určitej plochy.

Ing. Mikulíčková: Vzorce, ktoré sa riešia práve v tom ekologickom systéme, oni to vedia vypočítať na nejakú storočnú vodu, na takéto hodnoty. Nevie, kde bola príčina v roku 2009 ale kat. územie Kunov malo byť začlenené do projektu pozemkových úprav. Kde sa neriešia len vlastnícke vzťahy ale aj tieto ekologické. Moji kolegovia spracovali elaborát pre kat. územie Kunov ale o tom, ktoré územie pôjde ide z vyšších miest.

JUDr. Došek: Takže od ďalšieho hospodárskeho roka bude nový vlastník?

p. Shemmer: Od IBV už bude vlastníkom p. Kubík. A pozemky nad záhradami bude mať v náhradnom užívaní od nás.

Ing. Miroslava Gergelová:

Z našej strany, jednalo sa o mimoriadnu situáciu, takže to nešlo cez nás ale cez civilnú ochranu. Vo vodnom zákone je uvedené, že obhospodarovateľ pôdy je povinný obhospodarovať pozemky tak, aby neprišlo k zhoršeniu výskytu vody, čiže splavovaniu vody. Viem, že ste nejaké protipovodňové opatrenia urobili ale pre vodárov boli nedostatočné. Ak záverom tohto bude vykonanie povodňovej prehliadky, môžeme ju vykonať aj so správcom vodného toku, keďže p. Bederka upozornil, že máte v Teplici popadané stromy, urobí sa záznam a opatrenia podľa zákona 364/2004 Z. z. „vodný zákon“, ale my dokážeme dať momentálne opatrenia tomu, kto je terajší obhospodarovateľ. Ale nemôžem to dať niekomu, kto ešte nič nevysadil a ja neviem jeho nedostatky. Opatrenia sa dávajú len na základe zistených nedostatkov.

p. Shemmer: Pán Kubík nemá živočíšnu výrobu, len obilniny, repky a pod. Z jeho strany by nemal byť problém, že by sa niečo vyplavilo. Jeho podiel pôdy nebude taký, aby tam masa vody dokázala uškodiť.

Ing. Gergelová: Ak budete mať záujem, urobíme povodňovú prehliadku v teréne, ak by sa zistili nedostatky, vyvodíme opatrenia.

p. Pavol Pukančík sa prihlásil o slovo: Som zamestnanec mestského úradu ale zároveň som člen mestského výboru č. 5, nakoľko bývam práve v mestskej časti Kunov.

Ak môžem, na videách, ktoré mám je vidieť, že je v podstate je jedno ako je vysiate, voda stekala hlavne z koľají, ktoré tam urobil traktor, ktorý bol urobiť postrek. A tento traktor vyjzdil koľaje práve smerom nadol k rodinným domom. Je to vidieť na videách, ako sa voda valí z koľají. Je pravda, že teraz to bol extrém, nie len v Kunove. Ale vieme, aký je problém, presne na akom mieste a je to tak vždy, či pri menšej búrke alebo väčšej. My sa tu rozprávame o tom, čo bude o rok ale dôležité je, čo bude ak príde búrka zajtra. Je nemysliteľné aby dobrovoľní hasiči alebo my, zamestnanci mesta sme chodili každý druhý deň do Kunova riešiť záplavy. Nechceme aby ste odstránili obrovskú časť plodiny, ktorá tam je vysiatá, chceme len aby sa niečo urobilo v tej časti, kde je stály problém. Otázkou je, či urobiť nejaké opatrenie typu, že by sa to zvedlo dole k obchodu alebo urobiť nejakú nádrž. Riešme, čo bude o dva dni.

p. Emil Šefčík: Pravda je tá, že mesto rieši tento problém prvýkrát, aj keď sa to opakuje pravidelne, v ročnej, dvojročnej báze, spojené s plodinami na riedko siatie.. Ako povedal pán Pukančík, sú tam vyjazdené koľaje práve šikmo na vrstevnice. Pred dvomi rokmi si niektorí obyvatelia urobili kanál, to bola akcia vyvolaná, nie svojvôľna. Ľudia sú frustrovaní, ale stále sa spoliehajú na pomoc mesta. Senica plánuje vo svojom územnom pláne rozšíriť spodné IBV smerom na západ na Senicu, je to oblasť kadiaľ tiež pretekala voda z repkového osevu cez obilninové pole a toto všetko súvisí. Treba si uvedomiť, že ak by sa toto rozšírenie uskutočnilo je potrebné vyriešiť bezpečnosť budúcich vlastníkov pred záplavami v tejto oblasti. Ako povedal pán Shemmer, miesta, ktoré boli osiate trávou, kopce od strelničného jarka napravo, tam kde sú aj poldre, tak tam nebol žiaden problém. Dokonca poldre boli prázdne. Takže tieto opatrenia evidentne fungujú.

p. Pukančík: Ohľadom Teplice sme niekoľkokrát oslovili pochôdzkára alebo priamo Povodie Moravy a ja mám aj nafotené stromy, ktoré sú popadané v potoku. V prípade väčšej vody na Teplici by to bol určite veľký problém. Zjavne Povodie Moravy má dostatok času na odstránenie. Pritom oboznámení sú už dlhodobo. Je cca 43 stromov, ktoré sú v toku potoka. A niektoré priamo pred mostami.

Ing. Gergelová: Ak by sa urobila povodňová prehliadka z našej strany, neriešila by sa len jedna časť problému obyvateľov ale ako celok. A samozrejme by sme prizvali aj Povodenie Moravy.

JUDr. Došek: Asi sa zhodneme na tom, že čo sa týka strednodobého alebo dlhodobého výhľadu by sa mala urobiť Povodňová prehliadka a následne projekt.

Ing. Mikulíčková Osloví sa pôdna služba. Požiadame ich o vyhotovenie odborného posudku.

JUDr. Došek: A čo sa týka krátkodobého výhľadu a riešenia?

p. Pukančík: V piatok 9. júna som bol priamo cez ten lejak na mieste a problémom boli koľaje. Pôda už vôbec nevsakuje, tie koľaje sú stvrdnuté, takže cez ne sa voda valí dole na záhrady a do dvorov rodinných domov.

JUDr. Došek: Čo sa týka toho zloženia, toho zasadenia, tak to asi nevyriešime zajtra, že by to tam všetko vyorali a zasadili trávou, to by asi nepomohlo. To sme dostali uistenie, že na toto budú dbať. Bavíme sa o konkrétnych problémoch a nejakých návrhoch ako by sa to dalo riešiť.

Ing. Mikulíčková: Dajú sa tie koľaje nejakým spôsobom rozrušiť?

p. Shemmer: Je to pôda zhutnená za pracovným strojom. A keď je niečo zhutnené, tak to nevsakuje. Tento rok je veľmi daždivé podnebie. Minulý rok bolo sucho a bola vysiata obilnina, tento rok cukrová repa.

p. Šefčík: Nesnažme sa veci ospravedlňovať ale hľadajme riešenie.

JUDr. Došek: S tými koľajami sa vie niečo urobiť?

p. Shemmer: Tam už je cukrová repa zapojená, list už je zatvorený. Momentálne neurobíme s pôdou už nič.

p. Pukančík: V spodnej časti je zavalená hlinou, takže z nej už nič nebude.

p. Bederka: Je možnosť preorať pás, napr. na 10 metrov?

p. Shemmer: Ak to preorieme, urobíme len pás a tam kde bude najnižší, voda pretečie. Nebude to ten dom, ktorý bol vytopený teraz ale napr. o dva domy ďalej. Prenesieme problém z jednej strany na druhú.

Ing. Mikulíčková: Presunúť to do toho jarku pri ceste. Tam by sa to nedalo stiahnuť?

p. Shemmer: Nepoznám to tam.

p. Pukančík: Najnižší bod je budova Streleckého zväzu a tam nie je žiadna ochrana. Areál by vytopilo aj s budovou.

JUDr. Došek: Vieme sa dohodnúť tak, že sa pôjde na obhliadku, pozrieme sa a dohodnú sa opatrenia aktuálne?

p. Shemmer: Dajte termín a my prídeme. A ak to bude v našich silách, pomôžeme.

p. Šefčík: poslanec Dušan Podmajerský v jednom zo svojich návrhov na krátkodobé opatrenia navrhol presiatie už v máji jarným jačmeňom. Nevie, či to bolo možné vtedy alebo ešte teraz.

p. Schemmer: Je tam vysiata cukrová repa a tá je ošetrovaná určitou chémiou, ktorá vytlačí jarný jačmeň, preto to nemá význam. Ak by sme to teraz osiali, tak by to urobilo nejaký porast.

Ing. Mikulíčková: takže budú nejaké opatrenia od družsta, ale vody je veľa a v budúcnosti môže byť aj viac, neuvažuje sa nad nejakým technickým opatrením, nejaká vodohospodárska stavba? Je to samozrejme otázka financií. Skúste navrhnúť aby bolo kat. územie Kunov hlavne z dôvodu neustálych záplav zaradené do projektu pozemkových úprav. Projektant by navrhol vodohospodárske stavby, najlepšie na mestských pozemkoch, aby sa nemuseli riešiť vlastnícke práva.

p. Schemmer: Pôda sklonu nad 7 stupňov sa nebude v budúcnosti orať, maximálne len podrávať alebo diskovať. Je to podľa noriem EÚ.

Mgr. Kolényová: Môžem sa opýtať, keď je hlboká orba, tie vsakovacie schopnosti pôdy sú horšie?

p. Schemmer: Staršie ročníky by Vám povedali, že orba je lepšia ale noví chcú podporiť pôdny život. Je to otázka dvoch názorov. Niekedy funguje lepšie jedno, inokedy druhé. V budúcnosti, ak by bolo na týchto pozemkoch strnisko a prišiel by privalový dážď, nemalo by sa zosunúť také množstvo pôdy. Tiekla by len voda ale bez blata.

JUDr. Došek: zhrniem dnešné stretnutie:

- krátkodobé riešenie: stretnutie PD, MsÚ, volebný obvod č.5 - zhodnotí sa stav na mieste
- povodňová prehliadka
- výzva od mesta Senica na Povodie Moravy
- podnet na vypracovanie projektu, odborného posudku
- prešetriť pozemkové úpravy - projekty vodohospodárskych stavieb

p. Šefčík: Okrem toho žiadne krátkodobé opatrenie na túto sezónu zo strany rizika povodní nebude vykonané?

p. Bederka: na to je tá povodňová prehliadka, aby sme sa priamo na mieste stretli a dohodli sa, čo sa tam dá urobiť.

JUDr. Došek: Čím skorej sa tam ísť pozrieť a urobiť nejaké zhodnotenie, aby to nebolo o tom, že teraz vyriešime problém A a vytvoríme problém B niekde ďalej.

Ing. Gergelová: Upozorňujem, že po Povodňovej prehliadke budú dlhodobé opatrenia, nie krátkodobé. Mimoriadna situácia nevznikla vyliatím vodného toku. Vtedy by sme vedeli dať opatrenia.

JUDr. Došek poďakoval prítomným a ukončil stretnutie s prísľubom čo najskoršieho stretnutia v teréne.

Zapísal, Bc. Bederka, 15. júna 2023

